

Mapa kompostáren v ČR na internetových stránkách VÚZT, v. v. i.

Klíčovým problémem současného kompostárenství v ČR je na rozdíl od vyspělých kompostářských zemí, jako je například Rakousko, nedostatečně zajištěný odbyt vyrobeného kompostu. Zlepšení odbytu je možné realizovat několika způsoby.

- Zajištěním odbytu do zemědělství, tzn. využitím kompostů jako zdroje organické hmoty na zemědělské půdě vedoucí ke zlepšení půdní struktury, a tím zmírnění projevů eroze půdy či zvýšení retenčních vlastností pro vodu. V tomto případě je velmi žádoucí spolupráce obce jako původce biologicky rozložitelných odpadů, která je v mnoha případech i jejich zpracovatel garantující kvalitu vyrobeného kompostu, a zeměděle, který je koncovým uživatelem kompostu.
- Zajištěním odbytu do oblasti zakládání a údržby soukromé nebo veřejné zeleně, využitím při rekultivacích, kde vyrobený kompost nemusí vykazovat špičkovou kvalitu.
- Finalizací vyrobeného kompostu pro výrobu různých typů substrátů určených pro různé aplikace jako zakládání trávníků, zelinářství, květinářství apod.
- Využitím nových technologií a mechanizací pro aplikaci substrátů z kompostu, např. aplikace na střešní terasy apod.
- Použitím netradičních způsobů aplikace vyrobeného kompostu v sadech a vinicích podpovrchovým zapravením do půdy.
- Vývozem sušeného kompostu do zahraničí.
- Energetickým využitím kompostů, které je vhodné zejména u kompostu s velmi nízkou kvalitou, mnohdy znečištěného neodstranitelnými příměsmi.
- Zvýšením informovanosti odběratelů a propagace v oblasti kompostárenství.

Značné rezervy jsou zejména v informovanosti potenciálních zájemců o kompost a spolu s předsudky o kvalitě vyráběných kompostů jsou příčinou stávajícího neutěšeného nezájmu o vyráběné komposty. Nejednou došlo k tak absurdní situaci, kdy v jedné obci byl vážný zájemce o kompost a ve vedlejší obci byla kompostárna, která měla problém s odbytem kompostu, ale nedokázali se vzájemně

Internetová stránka – mapa kompostáren v ČR

najít. I z tohoto důvodu byla na internetových stránkách VÚZT, v. v. i. (<http://www.vuzt.cz/index.php?l=A118>) vytvořena mapa kompostáren v ČR, která je propojena s databázovými listy jednotlivých kompostáren. Databázové listy přináší celou řadu velice užitečných informací, které většinou původce biologicky rozložitelných odpadů zajímají, avšak jež v současné době vytvořené databáze neobsahují a ke kterým se dostávají jen složitým vyhledáváním.

Jde zejména o přesné adresy kompostáren, jejich kapacity, ekonomické podmínky výkupu biologicky rozložitelných odpadů a prodeje různého typu kompostu, popř. substrátu či směsi, typu používané technologie kompostování a strojního zařízení pro její zajištění. V některých případech jde o údaje pouze orientační, týká se to zejména cen za různé výrobky a služby, neboť ty jsou v praktickém provozu závislé na mnoha okolnostech.

Jak již bylo zmíněno, v současné době existuje v ČR celá řada databází kom-

postáren, které jsou k dispozici na webových stránkách různých organizací, obsahujících celou řadu údajů. Databáze kompostáren a na ni navazující mapa kompostáren v ČR vytvořená ve VÚZT, v. v. i., je od ostatních databází odlišná tím, že v mapě jsou zaznamenána pouze kompostovací zařízení, která skutečně biologicky rozložitelné odpady přijímají a kompostováním ho zpracovávají na kvalitní organické hnojivo. To znamená, že nejde o různé deponie, překladiště či tzv. kompostárny, jejichž cílem je po ukončení udržitelnosti projektů podpořených z dotačních titulů zakoupené strojní vybavení využívat jiným způsobem.

Kudy tam?

Jak probíhá zařazení kompostárny do databáze a mapy VÚZT, v. v. i.? Každá vybraná kompostárna je nejprve po telefonické domluvě s jejím vedením (zřizovatelem, ředitelem, majitelem apod.) navštívena pracovníkem VÚZT, který se přesvědčí o reálné existenci

kompostárny a o průběhu kompostovacího procesu. Po souhlasu vedení kompostárny v reálných podmínkách vyfotí i používanou techniku a přístrojové vybavení. Dále vypracuje databázový list, který je konzultován s vedením kompostárny a po jeho souhlasu následně veřejně publikován. Je potěšující, že během návštěvy kompostárny probíhá i výměna zkušeností mezi jejím provozovatelem a pracovníkem VÚZT, což již v mnoha případech vedlo k navázání spolupráce mezi kompostáři z různých oblastí republiky. Jednalo se například o zapůjčení speciálních sít, o zprostředkování pronájmu drtiče apod. Současným trendem je po konzultacích s kompostáři přechod od strojního vybavení s nízkými výkony a mnohdy i nízkou kvalitou zpracování ke strojům s vysokým výkonem a velmi kvalitním zpracováním, byť za cenu vysokých investičních nákladů. Pro kompostáře, kteří to ovšem s kompostováním myslí zcela vážně i do budoucna, se tato investice vyplatí. Mapa kompostáren v ČR uvedená na internetových stránkách VÚZT, v. v. i., je neustále aktualizována a doplňována. Provozovatelé uvedení v této databázi jsou, pokud tak chtějí, propojováni s jinými kompostáři pro výměnu informací, či zkušeností a jsou upozorňováni na případné informační akce, semináře, konference určené pro zpracovatele biologicky rozložitelných odpadů apod.

Ing. P. Pliva, CSc., Ing. M. Dědina, Ph.D.,
Výzkumný ústav zemědělské
techniky, v. v. i., Praha

Mapa kompostáren v ČR je aktualizována a doplňována v rámci řešení projektu NAZV QJ1530034 „Legislativní podklady pro větší uplatnění kompostů, zejména vermikompostu, na zemědělskou půdu“, který je finančně podporovaný MZe a v rámci institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj VÚZT, v. v. i., číslo RO0618.